

AUTORKA: Agnieszka Pietnoczka

TEMAT: OD MIGRANTA DO UCHODźCY. SKĄD CZERPAĆ WIARYGODNĄ WIEDZĘ NA TEMAT MIGRACJI W POLSCE?

PRZEDMIOT: Wiedza o społeczeństwie

ODWOŁANIE DO PODSTAWY PROGRAMOWEJ/OGÓLNE CELE:

CELE KSZTAŁCENIA – WYMAGANIA OGÓLNE:

I

WIEDZA I ZROZUMIENIE.

5. **UCZEŃ:** ma podstawową wiedzę na temat praw człowieka, (...) oraz wybranych spraw międzynarodowych;

II

WYKORZYSTANIE I TWORZENIE INFORMACJI.

1. **UCZEŃ:** znajduje informacje na temat życia społecznego, w tym publicznego;

IV

KOMUNIKOWANIE I WSPÓŁDZIAŁANIE.

1. **UCZEŃ:** komunikuje się w sprawach życia społecznego, w tym publicznego, oraz dyskutuje i przedstawia własne argumenty w wybranych sprawach tego typu;

5. korzysta z prostych procedur oraz z możliwości, jakie stwarzają obywatelom instytucje życia publicznego – wskazuje, gdzie załatwić proste sprawy urzędowe.

CZAS:

45 min

GRUPA WIEKOWA/KLASA:

VIII klasa (II etap edukacyjny)

CEL LEKCJI – UCZEŃ/UCZENNICA:

- Wyjaśnia pojęcia: migracja, imigracja, emigracja, uchodźca,
- Poznaje źródła wiedzy na temat migracji w Polsce,
- Poznaje zasady przyznawania statusu uchodźcy,
- Analizuje różnorodne wykresy pochodzące z dokumentów państwowych,
- Wyciąga wnioski na podstawie analizy wykresów dotyczących migracji w Polsce.

OCENIANIE KSZTAŁTUJĄCE – PO TEJ LEKCJI UCZNIOWIE I UCZENNICE WYJAŚNIĄ:

- Czym jest migracja ludności,
- Kim jest migrant/migrantka, emigrant/emigrantka, imigrant/imigrantka, uchodźca/uchodźczyni,
- Zasady przyznawania statusu uchodźcy w Polsce,
- Jak weryfikować informacje na temat migracji przy pomocy dokumentów państwowych.

FORMY PRACY:

Praca w grupach, praca zbiorowa, praca indywidualna.

METODY:

Burza mózgów, rozmowa kierowana, praca z tekstem, analiza danych.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE WYKORZYSTYWANE PODCZAS ZAJĘĆ:

Kartki z instrukcją dla grup, kartki z zadaniami i materiałami, komputer z dostępem do Internetu lub taśma klejąca/malarska, mapa województw Polski.

ZAŁĄCZNIKI:

1. Zdjęcia tytułów internetowych artykułów.
2. Instrukcja pracy w grupach.
3. Zadanie.
4. Materiały z definicjami (migracja, emigracja, imigracja, uchodźca).

1 DEFINICJE MIGRACJI, EMIGRACJI, IMIGRACJI:

<https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/migracje;3941121.html> [dostęp z dnia 06.10.2018]

<http://uchodzczy.info/infos/pojecia-i-definicje/> [dostęp z dnia 06.10.2018]

2 STATUS UCHODŹCY:

http://www.ngo.pl/files/openborders/public/publikacje_pl/status_pol_a5.pdf [dostęp z dnia 06.10.2018]

<https://udsc.gov.pl/uchodzczy-2/uchodzczy/zlozenie-wni-osku-o-nadanie-statusu-uchodzczy/> [dostęp z dnia 06.10.2018]

<http://www.unhcr.org/pl/365-plwiadomosci2016uchodz-ca-czy-migrant-tlumaczymy-roznice-i-wyjasniamy-ich-sens-html.html> [dostęp z dnia 06.10.2018]

3 ŹRÓDŁA INFORMACJI O NADAWANIU STATUSU UCHODŹCY W POLSCE:

<https://udsc.gov.pl/statystyki/raporty-okresowe/status-uchodzczy/> [dostęp z dnia 06.10.2018]

<https://udsc.gov.pl/statystyki/raporty-okresowe/raport-roczny-ochrona-miedzynarodowa/2017-2/> [dostęp z dnia 06.10.2018]

4 TYTUŁY INTERNETOWYCH ARTYKUŁÓW:

<https://www.fakt.pl/wydarzenia/polityka/polska-otwiera-sie-na-masowa-imigracje/jxcer3y> [dostęp z dnia 06.10.2018]

<https://www.fakt.pl/pieniadze/finanse/polska-chce-sprowadzac-imigrantow-do-pracy-rzad-wyda-na-to-mil-iardy-zlotych/v2x97xg> [dostęp z dnia 06.10.2018]

<https://gloswielkopolski.pl/morawiecki-o-uchodzcach-decydujemy-sie-nie-przyjmowac-uchodzcow-nieformalny-szczyt-ue-w-salzburgu-ma-zlagodzic-napiecia-wsar/13508123?najnowsze> [dostęp z dnia 06.10.2018]

<https://oko.press/lista-wstydu-polska-przyjela-najmniej-uchodzcow-calej-europy/> [dostęp z dnia 06.10.2018]

5 WYKRESY I ICH ANALIZY:

<https://udsc.gov.pl/zezwozenia-na-pobyt-w-2017-r-podsumowanie/> [dostęp z dnia 06.10.2018]

OPIS PRZEBIEGU ZAJĘĆ

UWAGI
METODYCZNE

UWAGI
TEMATYCZNE

WPROWADZENIE

<p>1 Wprowadzamy uczniów i uczennice w temat przy pomocy nagłówków artykułów zamieszczonych w Internecie w ciągu trzech miesięcy lipiec - wrzesień 2018 r. - wyświetlamy je na ekranie lub przyklejamy taśmą bezbarwną/ malarską na tablicy (Załącznik nr 1).</p> <p>Zachęcamy do podzielenia się swoimi wrażeniami odnośnie zakresu i jakości przekazywanych informacji oraz ich wpływu na kształtowanie poglądów odbiorców i odbiorczyń, np. Jakie opinie o sprawie imigrantów/imigrantek lub uchodźców/uchodźczyń w Polsce wywołują tytuły prasowe? Mogą tu pojawiać się takie stwierdzenia jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nagłówki zawierają sprzeczne informacje, • Wyolbrzymiają liczby, • Wprowadzają odbiorcę i odbiorczynię w błąd, • Tworzą chaos. 	<p>3 minuty Załącznik nr 1</p> <p>2 minuty</p>	
<p>2 Nawiązując do udzielonych odpowiedzi, wyjaśniamy, że jedną z umiejętności współczesnego człowieka jest umiejętność krytycznego myślenia, polegająca na sprawdzaniu internetowych informacji poprzez docieranie do różnych źródeł wiedzy, i że dziś będziemy zajmować się tym, w jaki sposób można sprawdzić wiarygodność danych przekazywanych w internetowych artykułach i tytułach i wyrobić sobie swoją opinię na dany temat. Prezentujemy cele zajęć: wyjaśnimy pojęcia związane z migracją, w tym również pojęcie uchodźcy, poznamy źródła wiedzy na temat migracji w Polsce, które wspomogą nas w odbiorze internetowych wiadomości.</p>	<p>2 minuty Podział na grupy Załącznik nr 2</p>	

- 3** Wyjaśniamy, że będziemy starali się w czasie lekcji pracować w kilkusobowych grupach, kierując się instrukcją (Załącznik nr 2), która prowadzić będzie uczniów i uczennice przez kolejne zadania. Jest to moment na podzielenie się zespołu klasowego na grupy. (Podział na grupy można przygotować wcześniej, by nie przeznaczać na to za dużo czasu).

ROZWIĘCIE

- 4** Po ustanowieniu grup, uczniowie i uczennice skupiają się na zapoznaniu z instrukcją i wybierają swoich przedstawicieli do kontaktu z nauczycielem/nauczycielką. Kiedy grupa jest gotowa, wybrana osoba bierze od osoby prowadzącej zadanie pierwsze (Załącznik nr 3) i wykonuje je z pozostałymi kolegami/koleżankami z grupy. Uczniowie i uczennice ustalają, co rozumieją pod pojęciem migracja i kim może być migrant, emigrant oraz imigrant.

Następnie prosimy młodzież, by przy pomocy dwóch materiałów pomocniczych (Załącznik nr 4) sprawdzili poprawność swoich odpowiedzi oraz porównali dwa pojęcia: migrant – uchodźca.

- 5** Porozmawiajmy z uczniami/uczennicami, jakie nasunęły im się wnioski odnośnie zakresu i treści obu tych pojęć. Czy każdy migrant to uchodźca? Kiedy ktoś staje się uchodźcą? Dopowiedzmy również krótko zasadę przyznawania statusu uchodźcy w Polsce i pokażmy stronę internetową, z której zaczerpnęliśmy wiedzę: <https://udsc.gov.pl/uchodzczy-2/uchodzczy/zlozenie-wniosku-o-nadanie-statusu-uchodzczy/>,

8 minut
Załącznik nr 3

Załącznik nr 4

7 minut

pokażmy również statystyki na temat narodowości i liczb osób otrzymujących status uchodźcy w danym miesiącu: <https://udsc.gov.pl/statystyki/raporty-okresowe/status-uchodzcy/>.

---

6 Przypomnijmy, że celem naszych zajęć jest również dotarcie do wiarygodnych informacji na temat migracji w Polsce. Mówimy, że zanim zajmiemy się analizą tych źródeł, mamy dla uczniów i uczennic ostatnie zadanie. Prosimy ich, by posługując się własną wiedzą i doświadczeniem, ustalili w grupie następującą kwestię:

- Wymieńcie 5 państw spoza Unii Europejskiej, których Waszym zdaniem obywatele i obywatelki złożyli w 2017 r. najwięcej wniosków o pozwolenie na pobyt w Polsce, uszeregujcie je w kolejności od największej do najmniejszej ilości ubiegających się o to obywateli danego kraju.
-

7 Następnie rozdajemy wykresy, pochodzące ze strony Urzędu do Spraw Cudzoziemców i prosimy młodzież w tych samych grupach o zweryfikowanie swoich ustaleń oraz o odpowiedź na pytanie:

- Jakie wnioski można wyciągnąć na podstawie wykresów odnośnie krajów pochodzenia imigrantów i imigrantek składających wnioski o pobyt w Polsce, ich wieku, rodzaju pobytu oraz preferowanego miejsca zamieszkania w Polsce?

Zachęcamy grupy do podzielenia się wnioskami. Dopełniamy je komentarzem, pochodzącym z analizy danych (<https://udsc.gov.pl/zezwoenia-na-pobyt-w-2017-r-podsumowanie/>).

5 minut

10 minut
Załącznik nr 5

Mapa
województw
Polski

PODSUMOWANIE

8 Wracamy do zdjęć z początku lekcji. Prezentujemy je ponownie, zostawiamy przez chwilę przestrzeń dla tych, którzy chcieliby jeszcze się wypowiedzieć.	2 minuty
9 Podsumowujemy lekcję metodą dokończenia rozpoczętych zdań. Zapisujemy na tablicy (lub wyświetlamy na ekranie) kilka ich wersji (np. Na dzisiejszej lekcji <i>dowiedziałem się...; zrozumiałem...; poznałem...; nauczyłem się...; uświadomiłem sobie...;</i>), zachęcając dodatkowo uczniów i uczennice do tworzenia własnych propozycji.	3 minuty
10 Proponujemy podzielenie się refleksjami. Dziękujemy za aktywny udział w lekcji.	3 minuty

ZACHĘCENIE DO REFLEKSJI

Warto zachęcić uczestników i uczestniczki zajęć do poszukania informacji na podanych w czasie lekcji stronach internetowych dotyczących: faktów (liczb, dat, wydarzeń) związanych z migracją oraz zjawiska migracji Polaków i Polek na przestrzeni wieków.

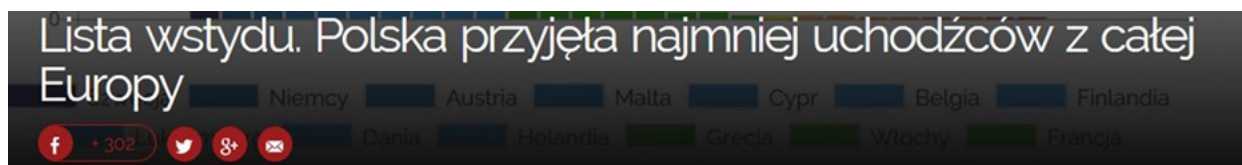
FAKT24 Wydarzenia Facet Kobieta Sport **Pieniądże** Hobby Wideo Najnowsze Galerie Zdrowie vod.pl

Biznes Finanse Zakupy Nieruchomości Prawo Motoryzacja Za Miastem

FAKT24.PL > Pieniądże > Finanse > Polska chce sprowadzać imigrantów do pracy. Rząd wyda na to miliardy złotych... 26 lip, 15:10

Polska przyjmie imigrantów. Będzie nas to kosztować miliardy!

Lista wstydu. Polska przyjęła najmniej uchodźców z całej Europy

Niemcy Austria Malta Cypr Belgia Finlandia
Dania Holandia Grecja Włochy Francja

 + 302

FAKT24 Wydarzenia Facet Kobieta Sport Pieniądże Hobby Wideo Najnowsze Galerie Zdrowie vod.pl

Zródło: EBS European Commission

Polska otwiera się na masową imigrację

Morawiecki o uchodźcach: Decydujemy się nie przyjmować uchodźców. Nieformalny szczyt UE w Salzburgu ma złagodzić napięcia ws. migracji

INSTRUKCJA

- 1 Wybierzcie w grupie jednego z Was jako osobę do kontaktu z nauczycielem/nauczycielką.
- 2 Poproście przedstawiciela/przedstawicielkę grupy o przyniesienie zadania nr 1 od nauczyciela/nauczycielki.
- 3 Wykonując zadanie nr 1, ustalcie, co rozumiecie pod pojęciem migracja oraz to, kim może być migrant, imigrant oraz emigrant.
- 4 Sprawdźcie swoje rozumienie powyższych pojęć przy pomocy materiałów od nauczyciela/nauczycielki.

ZADANIE NR 1

Określcie, które z poniższych zdań jest prawdziwe - **P**, a które fałszywe - **F**.

Migracja to pojęcie o węższym znaczeniu niż pojęcie uchodźstwa.

Osoby z innych krajów zamieszkujące dany kraj to **imigranci**.

Emigrantami nazywa się osoby wyjeżdżające ze swego kraju pochodzenia z myślą o osiedleniu się w innym kraju

Migrantem może być student podejmujący naukę w innym mieście tego samego kraju.

Migrantem mogą być tylko ci, którzy dobrowolnie przemieszczają się z jednego kraju do drugiego.

Migracje – [łac. migratio ‘przesiedlenie’], demogr. wędrówki (...) ludności; (...) przemieszczenia terytorialne związane ze względnie trwałą zmianą miejsca zamieszkania.

(...)Według kryterium czasu migracje dzieli się na stałe (trwała zmiana miejsca zamieszkania), czasowe (sezonowa lub okresowa zmiana miejsca zamieszkania), wahadłowe (codzienne dojazdy z miejsca zamieszkania do miejsca pracy lub nauki). Ze względu na odległość rozróżnia się migracje: wewnętrzne (w obrębie danego państwa – wewnątrzregionalne lub międzyregionalne), zewnętrzne (poza granice państwa – kontynentalne, międzykontynentalne). Biorąc pod uwagę organizację można wyróżnić migracje: żywiołowe, planowe (np. repatriację), legalne, nielegalne, dobrowolne, przymusowe (przesiedlenia, wysiedlenia, deportacje). W zależności od przyczyn migracje dzieli się na zarobkowe, rodzinne, narodowościowe, religijne, polityczne, rekreacyjne, turystyczne. (...) Napływ ludności na dane terytorium to imigracja, odpływ to emigracja.

<https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/migracje;3941121.html> [dostęp z dnia 24.09.2018]

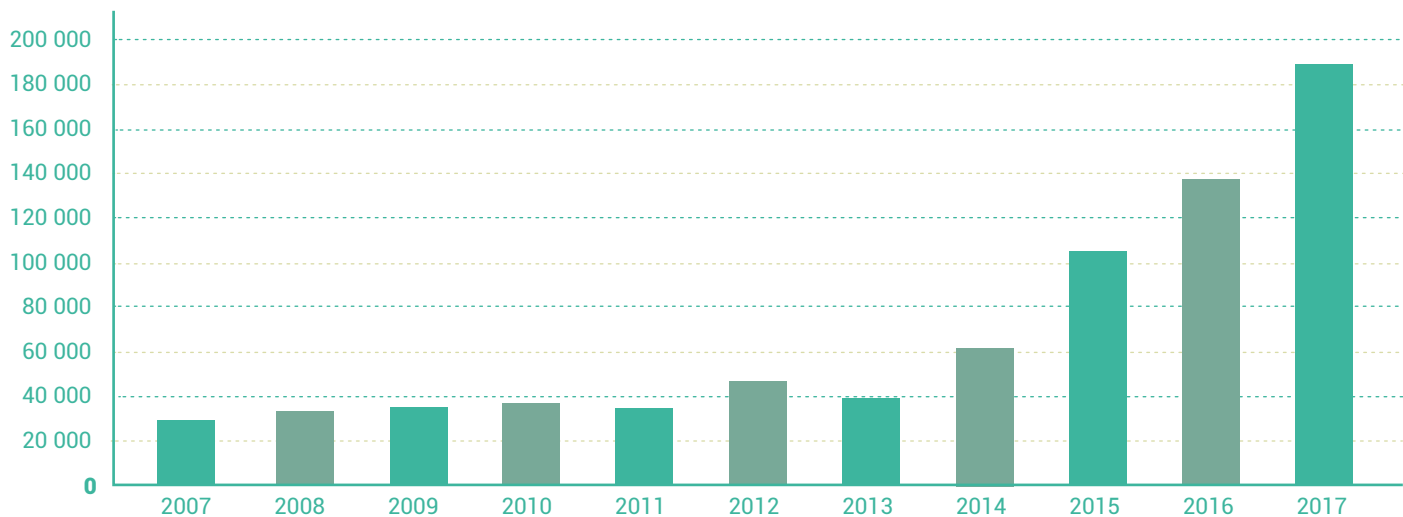

Uchodźca – osoba, która na skutek uzasadnionej obawy przed prześladowaniem z powodu swojej rasy, religii, narodowości, przekonań politycznych lub przynależności do określonej grupy społecznej zmuszona była opuścić kraj pochodzenia oraz która z powodu tych obaw nie może lub nie chce korzystać z ochrony swojego kraju. Uchodźcy uciekają przed prześladowaniami powstającymi, m.in. w wyniku wojen, rewolucji czy czystek etnicznych. Często są to osoby lub bliscy osób, które doświadczyły tragicznych wydarzeń, nieludzkiego traktowania (np. tortur), otarły się o śmierć. Definicja uchodźcy została określona w Konwencji Genewskiej z 1951 roku. Warto pamiętać o tym, że dana osoba nie staje się uchodźcą, ponieważ został jej nadany taki status – to ten status został jej nadany, ponieważ ta osoba jest (i była – od momentu opuszczenia kraju pochodzenia) uchodźcą, decyzja o nadaniu statusu uchodźcy tylko to potwierdza.

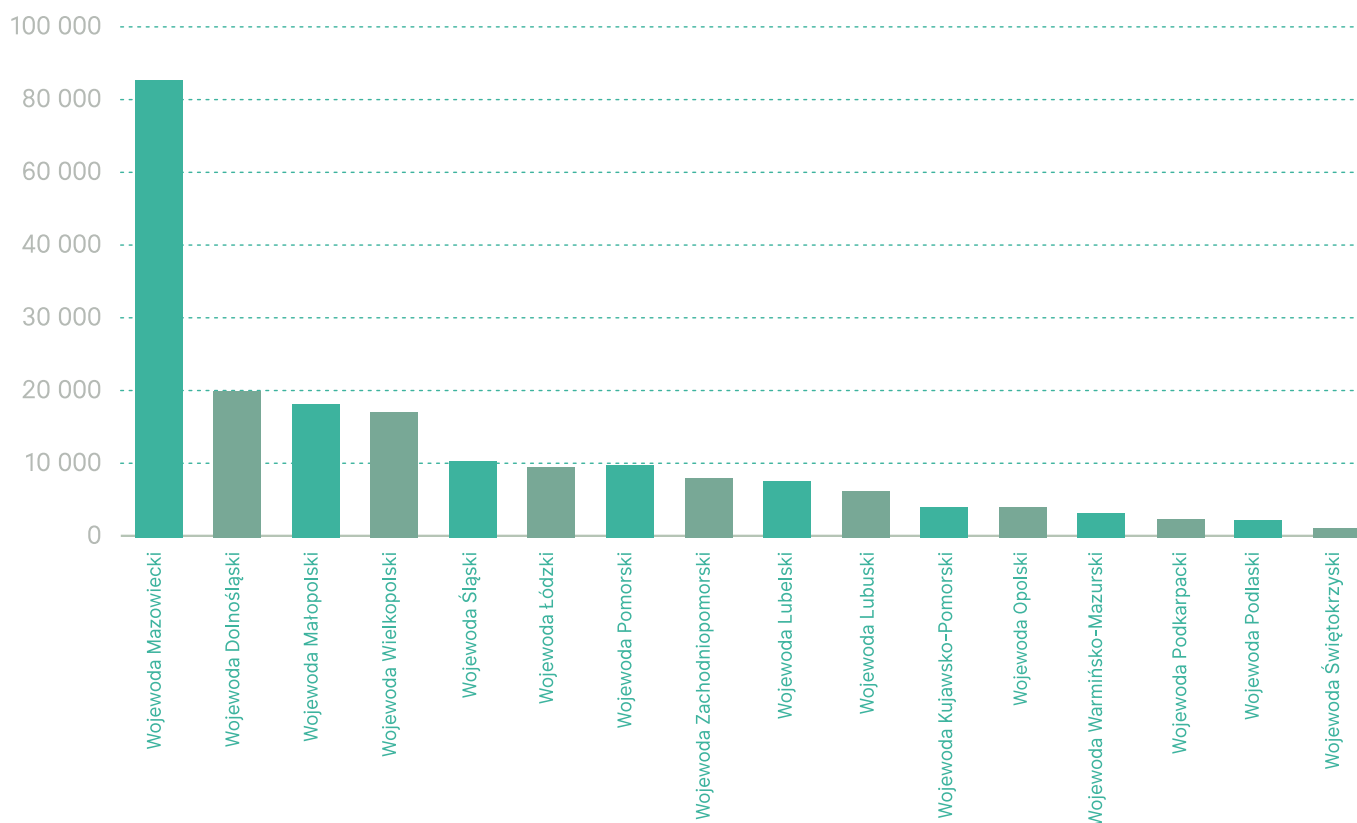
<http://uchodzcy.info/infos/pojecia-i-definicje/> [dostęp z dnia 24.09.2018]

LICZBA WNIOSKÓW O ZEZWOLENIA NA POBYT W POLSCE W LATACH 2007 - 2017

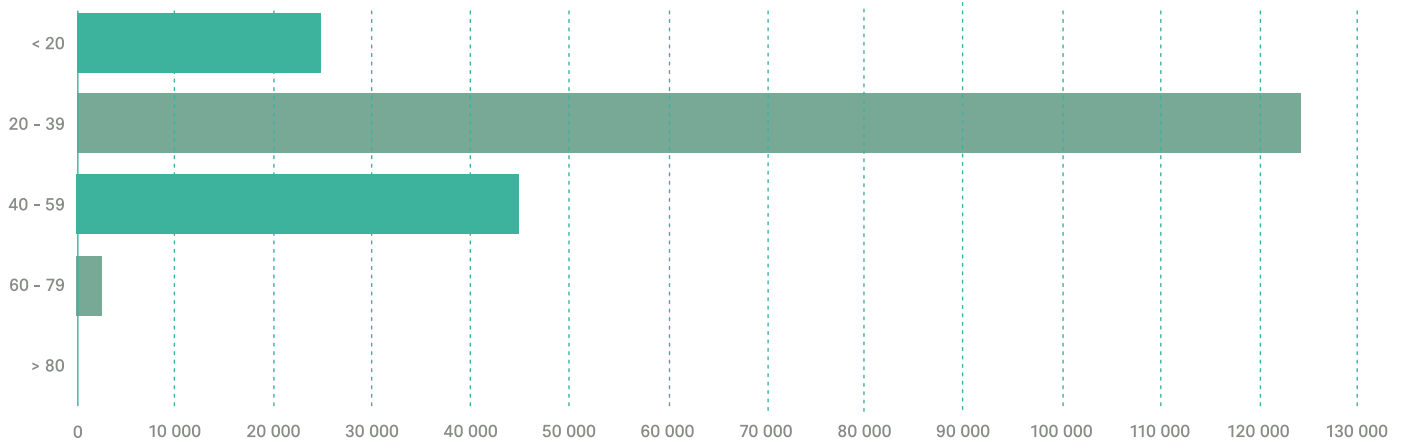

PRZYJĘTE WNIOSKI / WYKRESY / TYP SPRAWY: POBYT CZASOWY, POBYT STAŁY, POBYT REZYDENTA DŁUGOTERMINOWEGO UE / ROK 2017

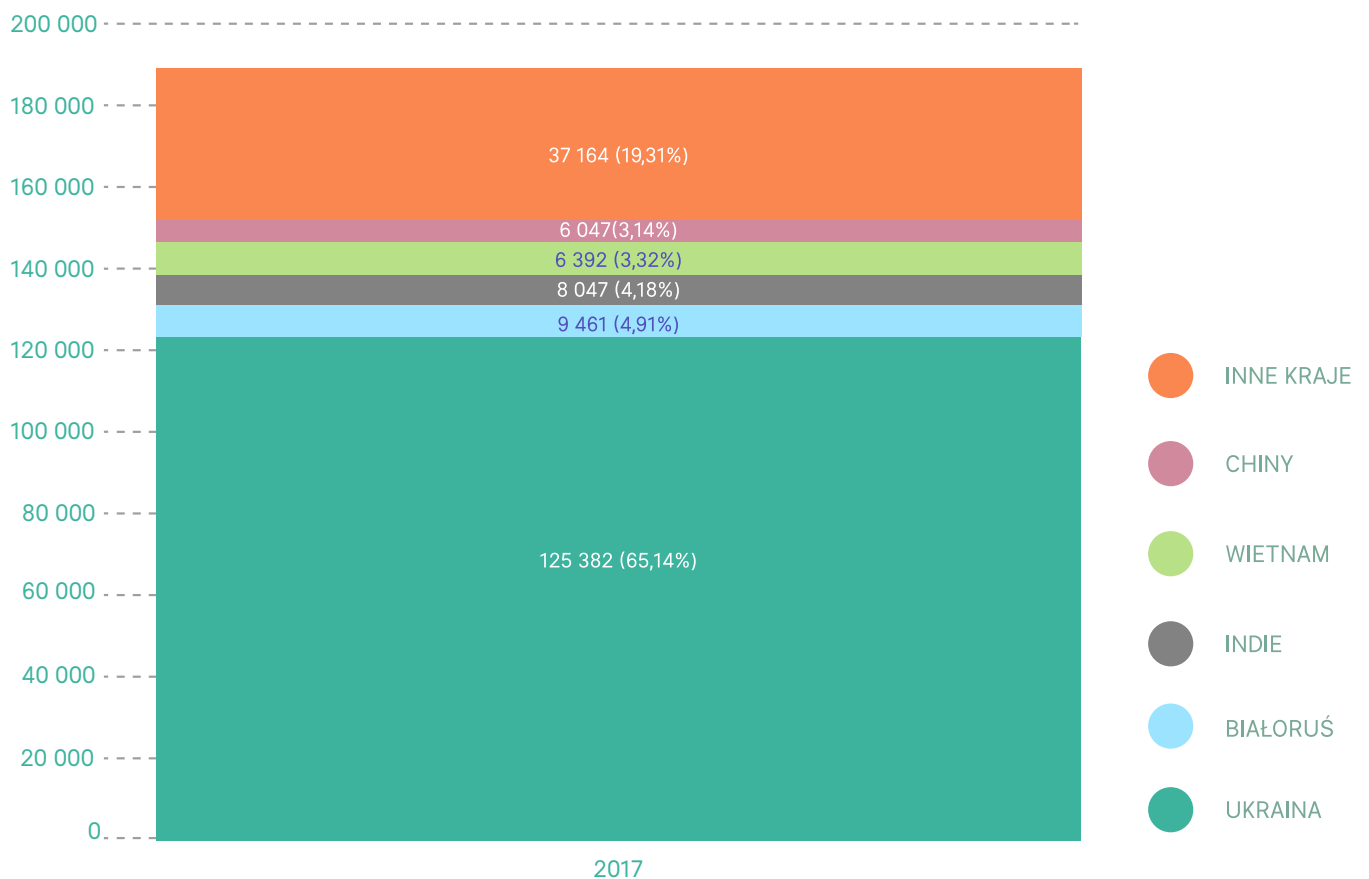

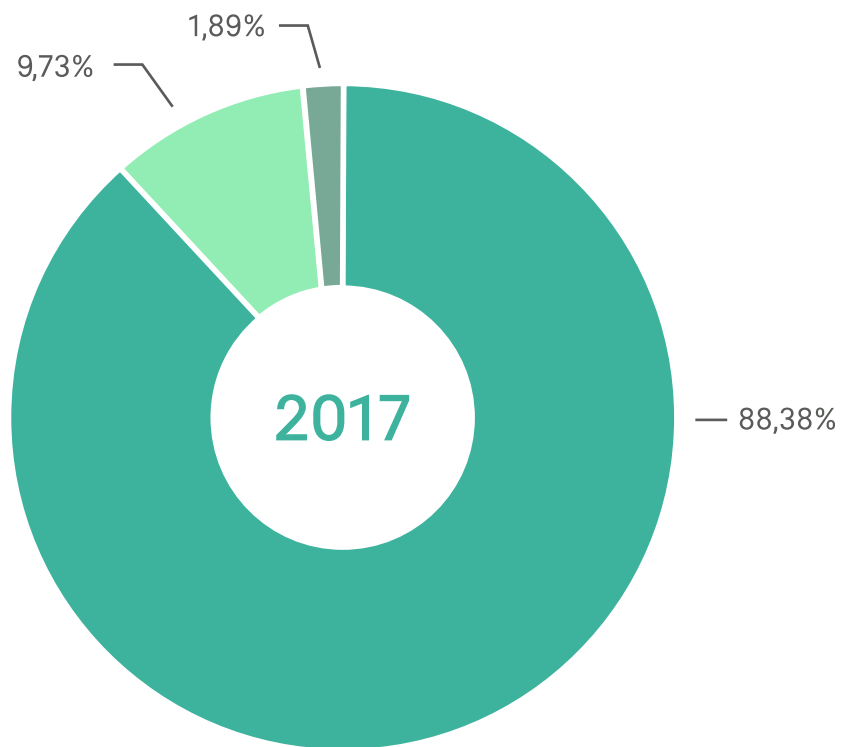
PRZYJĘTE WNIOSKI / WYKRESY / TYP SPRAWY: POBYT CZASOWY, POBYT STAŁY,
POBYT REZYDENTA DŁUGOTERMINOWEGO UE / ROK 2017

WIEK

TYP SPRAWY: POBYT CZASOWY, POBYT STAŁY, POBYT REZYDENTA DŁUGOTERMINOWEGO UE / ROK: 2017

● POBYT CZASOWY ● POBYT STAŁY ● POBYT REZYDENTA DŁUGOTERMINOWEGO UE

FUNDACJA
EMIC

WOJEWODA
KUJAWSKO-POMORSKI

MASZ PRAWO
WIEDZIEĆ!

MINISTERSTWO
EDUKACJI
NARODOWEJ

UNIA EUROPEJSKA
FUNDUSZ AZYLU,
MIGRACJI I INTEGRACJI

PROJEKT "MASZ PRAWO WIEDZIEĆ" WSPÓŁFINANSOWANY
PROGRAMU KRAJOWEGO FUNDUSZU AZYLU, MIGRACJI I INTEGRACJI

Scenariusz zajęć powstał w ramach projektu pt. "Wielokulturowa Grupa" dofinansowanego z dotacji Ministerstwa Edukacji Narodowej w roku 2018.
